

مرکز مجاز امام صادق (ع)

اصول الفقه

اشتراک احکام بین عالم و جاهل

جلسه ۳۰۱

استاد نجار زاده

اشتراک احکام بین عالم و جاهل

بیان یک اشکال بر استدلال اشتراک احکام:

اشکال و جواب‌هایی که به آن داده شد، در جلسات قبل بیان شد...

بله، اشکال مذکور می‌تواند صحیح باشد در صورتی که امتناع تقیید، از جهت اثبات (بیان) و در مرحله انشاء در دلیل نفس حکم باشد؛ اگر چه در واقع ممکن است مقید یا مطلق باشد؛ پس در این صورت، برای استکشاف مراد واقعی، نیاز به متمم جعل داریم.

اما اگر خود حکم واقع باشد با قطع نظر از اداء آن با هر عبارتی، محال است تقییدش چه در بیان واحد چه در بیان های متعدد (متمم جعل) و واقع، منحصر در حالت واحده است که همان اطلاق می‌باشد.

• نکته: در مواردی مثل تقیید وجوب جهر و اخفات به علم، ممکن است اشکال شود که شما گفتید تقیید حکم به علم مستلزم خلف و محال است، اما در این مثال‌ها، تقیید انجام شده و در شریعت وجود دارد.

• جواب آن است که بله این موارد در شرع واقع شده ولی باید آنها را توجیه کرد؛ نه اینکه از سخن اصلی خود دست بکشیم و توجیه این است که در این موارد، خداوند شخص جاهل را مورد عفو قرار داده و وجوب اعاده را از او برداشته نه اینکه اصل حکم را برداشته باشد؛ که ظاهر روایات نیز گواه همین توجیه است.